

7-asis *ScanBalt* forumas ir Biomedžiagų dienos 2008 Vilniuje

Vykstant rinkos globalizacijai, vis didesnę įtaką verslui daro teigiamas šalies įvaizdis bei jos žinomumas pasaulyje. Biotechnologija yra ta sritis, kurioje Lietuva tikrai turi kuo pasigirti. Todėl, siekdami prisidėti prie tolesnio šios mokslo srities vystymo bei žinomumo pasaulyje, Biotechnologijos institutas kartu su Lietuvos biotechnologų asociacija 2008 m. rugsėjo 24–26 d. Vilniuje organizavo tarptautinę mokslinę konferenciją „7-asis *ScanBalt* forumas ir Biomedžiagų dienos 2008“. Vien jau tai, kad Vilnius buvo pasirinktas šiam tradiciniam, kasmet vykstančiam renginiui organizuoti, patvirtina aukštą mūsų šalyje plėtojamų gamtos ir gyvybės bei biotechnologijos mokslų lygį.

Biotechnologijos institute įsikūrusios Biotermodinamikos ir vaistų kūrimo laboratorijos, kurioje kuriamos cheminės medžiagos, galinčios tapti vaistais vėžiui gydyti, vadovas dr. Daumantas Matulis – Lietuvos atstovas *ScanBalt* bioregione – inicijavo šio didelę reikšmę mūsų šaliai turėjusio renginio organizavimą Lietuvoje. Konferencija buvo skirta būtent priešvėžinių ir biomedžiagų kūrimo mokslo tyrimų praktikai pasaulyje pristatyti.

Du renginiai buvo sujungti į vieną tam, kad pritrauktų platesnės auditorijos dėmesį, sujungtų ir sustiprintų tarpvalstybinį bendradarbiavimą, taip pat organizacijų, mokslininkų, mokslo parkų ir universitetų partnerystę, kas paspartintų verslo plėtrą tarp suinteresuotų šalių, leistų efektyviai keistis patirtimi mokslo, pramonės, verslo ir valstybinio sektoriaus srityse.

Konferencijos tikslas buvo organizuoti politikų, mokslininkų ir verslininkų diskusiją, paraginti juos išsakyti savo poreikius ir pasiūlymus, aptarti galimybes. Joje dalyvavo 251 mokslininkas iš įvairių pasaulio šalių, pranešimus skaitė 45 pranešėjai iš užsienio.

Žymūs šios konferencijos pranešėjai – prof. **M. Maier** iš Tiubingeno universiteto Vokietijoje, **T. Hupp** iš Edinburgo universiteto Škotijoje, **B. Lindroos** iš Tamperės universiteto Suomijoje, prof. **M. Hupa** iš Turku chemijos procesų cen-

Vienam iš posėdžių pirmininkavo H. R. Metelman ir D. Matulis (dešinėje)

Pranešimai buvo informatyvūs, įdomūs, auditorija juos sekė atidžiai

tro Suomijoje, prof. **P. Vallittu** iš Turku universiteto ir kt. Lietuvos biotechnologų asociacijos vadovas habil. dr. **A. Pauliukonis** vadovavo sekcijai, kurioje pristatytos pagrindinės Lietuvos biotechnologinės įmonės.

Šį neeilinį mokslinį renginį parėmė privatūs ir valstybiniai Lietuvos ir užsienio rėmėjai, taip ženkliai prisidėdami prie Lietuvos įvaizdžio biotechnologijos mokslo srityje formavimo bei pademonstruoti itin svarbią mokslo, verslo ir pramonės partnerystę.

ScanBalt – nepelno asociacija, turinti būstinę Kopenhagoje. Veiklos tikslas – gamtos mokslų ir biotechnologijų potencialo augimo skatinimas ir kliūčių šių mokslų raidai eliminavimas *ScanBalt* bioregione. *ScanBalt* bioregionas apima 11 šalių (Skandinavija, Baltijos šalys, Lenkija, Šiaurės Vokietija, Šiaurės vakarų Rusija), jame gyvena 85 milijonų gyventojų. *ScanBalt* bioregiono veikloje dalyvauja daugiau negu 60 universitetų, 2149 biomokslų/biotechnologijos srityse veikiančių įmonių, tarp jų 671 mažų ir vi-

dutinių įmonių, užsiimančių moksliniais tyrimais. *ScanBalt* asociacija palengvina ir koordinuoja dalyvių regioninę ir nacionalinę veiklą, skatina tarpregioninį bendradarbiavimą, pritraukia visuomenės dėmesį, o su juo – ir žmogiškuosius, pramoninius ir finansinius išteklius. *ScanBalt* dar yra vadinamas „tinklų tinklu“ (network of networks), nes šiuo metu *ScanBalt* nariais yra 15 regioninių ar nacionalinių tinklų (Norgenta, BioCon Valley, BioTop Berlin, Goeteborg Bio, MedCoast Scandinavia, Latvijos ir Estijos biotechnologijų asociacijos). Lietuvos inovacijų centras ir Biotechnologijų institutas taip pat yra *ScanBalt* nariai.

– Mūsų organizacija, – pasakoja *ScanBalt* tarptautinių komunikacijų vadybininkė B. Grablevska, – teikia paramą norintiems dalyvauti ES projektuose, padeda juos rengti, suranda partnerius. Čia esame sukaukę nemažai patirties. Man tenka dirbti su mažomis ir vidutinėmis biotechnologijų įmonėmis. Labai aktyvūs lenkai, suomia, danai, estai. Neseniai įsijungė ir latviai. Nors su Biotechnologijos institutu Lietuvoje palaikome neblogus ryšius, tačiau kol kas neturime paraiškų dalyvauti mūsų programose. Kadangi savo forumus kasmet rengiame vis kitoje šalyje, šį kartą buvo nuspręsta jį surengti Vilniuje. Juolab, kad gavome Biotechnologijos instituto sutikimą.

Ypatingą reikšmę turėjo konferencijos diskusijos, skirtos šiandienos aktualijai – „Į Europą grįžtantiems talentams“. Diskusijoje apie protų susigrąžinimą kalbėję įvairių šalių mokslininkai akcentavo, jog, norint susigrąžinti savo šalies mokslininkus, labai svarbu, kad jie gautų informaciją apie šalies mokslo institucijose, universitetuose esančias laisvas darbo vietas, konkursus. Kai kuriose šalyse yra sukurti specialūs interneto portalai, tačiau kai kur šios informacijos vis dar stinga. Žinoma, labai svarbu ir tai, ar ketinančius grįžti tenkina šalyje esanti materialinė mokslo bazė, darbų tematika, atlyginimai, buities sąlygos ir t. t. Chemijos instituto atstovas dr. S. Asadauskas paklaustas, kodėl jis po 15 metų, praleistų JAV, grįžo į tėvynę, atsakė, jog visada žinojęs, kad reikės grįžti ir nenutraukęs ryšių su Biotechnologijos institutu Lietuvoje.

Norėdama išlaikyti konkurencingą ekonomiką, ES taip pat skatina grįžti mokslo žmones, finansiškai juos remdama per Marijos Kiuri programą. Kai kurioms mokslinėms programoms siūloma kvietis garsiausius kitų šalių mokslininkus, tyrėjus. *ScanBalt* taip pat suinteresuota šiame Baltijos regione sutelkti stiprias biotechnologijos mokslo pajėgas, imtis pačių perspektyviausių mokslinių tyrimų, o forumas Vilniuje kaip tik parodė, kokia kryptimi turėtume eiti.

Trumpos pertraukėlės metu (iš kairės): H. R. Metelman ir B. Diderichsen

ScanBalt forumo dalyviai (iš kairės): B. E. Samuelsson, W. Blank, D. Matulis, H. R. Metelman, C. M. Martin

GRAŽINA KRIŠČIUKAITIENĖ